

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	42325
Nom	Gestió de centres
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	10.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2071 - M.U. en Atenció Sociosanitària a la Dependència 10-V.1	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2071 - M.U. en Atenció Sociosanitària a la Dependència 10-V.1	4 - Gestió de centres	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BADENES RIBERA, LAURA	267 - Metodologia de les Ciències del Comportament
GALIANA LLINARES, LAURA	267 - Metodologia de les Ciències del Comportament

RESUM

Segons alguns estudis, per cada euro que els hospitals inverteixen de forma directa en l'assistència als pacients, gasten de l'ordre d'altres tres a quatre euros més per a poder proporcionar aquesta assistència.

Creiem tenir raó en afirmar que aquesta dada és un clar exemple que al·ludeix a un problema de gestió de complexa solució. A la solució d'aquest i altres problemes es dediquen cada dia els/les directors/es dels diferents centres -no solament hospitalaris-, també els centres dedicats a la promoció de l'autonomia personal, com seran precisament els/les directius/ves del matí als quals pretén formar aquest màster en el marc de l'atenció a la dependència.



La gestió, administració i direcció d'organitzacions, es tracte d'empreses privades o institucions públiques, requereix essencialment d'una persona (o un grup) que decidisca els objectius a aconseguir (direcció), allò que cal fer per a aconseguir-ho (planificació), qui s'encarregarà d'aconseguir-ho i amb quins recursos comptaran (organització) i, finalment, a avaluar que tot o part s'ha realitzat correctament i s'han aconseguit els objectius fixats (control). Aquestes són, en suma, les quatre funcions clàssiques del procés de gestió.

Per a aconseguir-ho, les persones encarregades de la seua execució necessiten afermar les relacions interpersonals, cercar mecanismes eficaços per a la transmissió d'informació i facilitar la presa de decisions adequades. Açò va a requerir que els/les treballadors/es implicats/des desenvolupen un conjunt de competències generals i específiques relacionades, entre altres, amb la gestió de recursos humans, els processos d'aprenentatge, l'avaluació de la qualitat, l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, o el disseny i engedada de diferents tipus de projectes. Totes aquestes competències seran abordades durant la realització del present mòdul.

Per al seu desenvolupament, es fa indispensable disposar d'una formació bàsica de naturalesa teòrica, així com conèixer les tècniques que permeten la seua implantació a nivell professional. Per aquest motiu, aquest mòdul té un caràcter mixt teòric-aplicat, la qual cosa significa que a més d'aprofundir en els aspectes conceptuals, es presentaran aquests des d'un vessant pràctic que ajude a la seua comprensió significativa.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es necessiten coneixements previs.

COMPETÈNCIES

2071 - M.U. en Atenció Sociosanitària a la Dependència 10-V.1

- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'atenció a la dependència.
- Dissenyar servicis d'atenció sociosanitària a la dependència que complisquen unes especificacions des de diferents punts de vista: Econòmic, ètic, social, mediambiental, sostenible, etc.
- Capacitat per a dirigir, planificar i supervisar equips multidisciplinaris en situacions de dependència.
- Identificar, formular i resoldre problemes dels servicis d'atenció sociosanitària a la dependència.



- Desenvolupar sensibilitat i compromís cap a la qualitat en el desenvolupament professional.
- Ser capaçs de valorar i liderar estos processos de canvi i innovació a partir d'una sòlida formació teòrica, un coneixement detallat de tècniques i instruments de direcció i gestió actuals, i el foment de valors i actituds de responsabilitat individual i de compromís directiu.
- Ser capaç de desenvolupar des d'una perspectiva multidisciplinària els coneixements, habilitats i actituds que capaciten als participants per a la direcció, l'organització i la gestió de centres Sociosanitaris.
- Ser capaç de conèixer els fonaments polítics, socials, jurídics i econòmics implicats en el sistema sanitari. Conèixer els principis, models i enfocaments de direcció, organització i gestió en els serveis sociosanitaris.
- Ser capaç de manejar els mètodes, tècniques i instruments precisos per a analitzar les organitzacions sociosanitàries, planificar i dirigir els serveis, gestionar els recursos humans i econòmics i avaluar els resultats amb criteris de qualitat.
- Ser capaç de fomentar les actituds de responsabilitat individual, treball en equip, iniciativa i caràcter emprenedor, així com el compromís amb els valors d'eficiència, equitat i solidaritat.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

1. En finalitzar aquest mòdul, l'estudiant posseirà un cos de coneixements teòrics i pràctics que el capaciten per a la comprensió, adequada valoració, prioritització i intervenció en els processos que són determinants per a valorar i liderar els processos de canvi i innovació a partir d'una sòlida formació teòrica, un coneixement detallat de tècniques i instruments de direcció i gestió actuals, i el foment de valors i actituds de responsabilitat individual i de compromís directiu.
2. L'alumne/a coneixerà els fonaments polítics, socials, jurídics i econòmics implicats i els principis, models i enfocaments de direcció, organització i gestió en els serveis Sociosanitaris.
3. En finalitzar aquest mòdul, l'estudiant estarà capacitat per a l'adequada elecció, correcta execució i pertinent avaluació de les diferents tècniques, procediments i estratègies que li permeten dur a terme una intervenció professional adequada des d'una perspectiva multidisciplinària, amb habilitats i actituds que li capaciten per a la direcció, l'organització i la gestió de centres Sociosanitaris;
4. L'estudiant sabrà mètodes, tècniques i instruments precisos per a analitzar les organitzacions sociosanitàries, planificar i dirigir els serveis, gestionar els recursos humans i econòmics i avaluar els resultats amb criteris de qualitat.
5. En finalitzar aquest mòdul, l'estudiant haurà assumit les actituds de responsabilitat individual, treball en equip, iniciativa i caràcter emprenedor.
6. L'estudiant coneixerà el compromís amb els valors d'eficiència, equitat i solidaritat perquè la seua activitat professional supere la mera realització de tècniques i procediments, convertint-se en un referent social de les persones dependents.
7. Desenvolupar un pensament crític i un compromís ètic que permeta la presa de decisions adequades en el desenvolupament de la seua professió.
8. Sensibilitat, atenció, compromís, habilitat i motivació per la qualitat en el desenvolupament del seu quefer diari.
9. Habilitat per a argumentar amb criteris racionals i per a comunicar amb claredat les recomanacions



i canvis a dur a terme.

10. Capacitat per a reconèixer la diversitat i per a adequar les seues actuacions a un entorn cada vegada més globalitzat i multicultural.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. ORGANITZACIÓ I RECURSOS HUMANS

A.- LA GESTIÓ DELS RECURSOS HUMANS. CONTEXT ORGANITZATIU. MODELS DE GESTIÓ. LA GESTIÓ DE LES PERSONES. GESTIÓ PREVISIONAL DE RECURSOS HUMANS. L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA.

B.- DESENVOLUPAMENT DE L'ORGANITZACIÓ. EL LIDERATGE. DESENVOLUPAMENT DELS EQUIPS. LA COMUNICACIÓ AMB L'EQUIP. LA MOTIVACIÓ. LA NEGOCIACIÓ. EL COACHING. LA GESTIÓ DEL CANVI.

2. GESTIÓ I AVALUACIÓ DE LA QUALITAT

A. ESTRATÈGIES I LIDERATGE PER A LA GESTIÓ DE LA QUALITAT EN LES ORGANITZACIONS DE SERVEIS SOCIO SANITARIS

B. IMPLANTACIÓ I AVALUACIÓ DE LA GESTIÓ DE LA QUALITAT EN LES ORGANITZACIONS DE SERVEIS

C. SUPORT A LA DIRECCIÓ PER A LA PRESA DE DECISIONS. ELS PROCESSOS DE PRESTACIÓ DE SERVEIS SANITARIS.

D. GESTIÓ PER PROCESSOS I CASE-MIX SANITARI.

E. MESURA I MILLORA DELS PROCESSOS SANITARIS.

F. ENFOCAMENT DE LA GESTIÓ DE LA QUALITAT CAP A LA MILLORA CONTÍNUA DELS PROCESSOS SANITARIS.

3. TICS APLICADES A LA GESTIÓ

A. FONAMENTS DE TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ.

B. EINES PERSONALS D'INFORMÀTICA I COMUNICACIONS.

C. TICS I SISTEMES DE LA INFORMACIÓ EN LA GESTIÓ DE SERVEIS D'ATENCIÓ SOCIAL I SANITÀRIA.

D. SISTEMES TIC D'AJUDA A LA PREVENCIÓ, DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT.

E. L'EXCEL·LÈNCIA EMPRESARIAL A TRAVÉS DE LA GESTIÓ.

**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Treball en grup	25,00	100
Pràctiques en aula	10,00	100
Seminaris	10,00	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Elaboració de treballs en grup	60,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	50,00	0
TOTAL	290,00	

METODOLOGIA DOCENT

La part teòrica de l'assignatura es va a centrar en els aspectes conceptuals de la matèria, el coneixement explicatiu i la transmissió d'idees, axiomes, models teòrics i informació, mentre que la part pràctica i d'informàtica se centrarà en l'aplicació dels citats coneixements a experiències concretes, revisions bibliogràfiques, estudi de casos i guies d'actuació clínica.

La dinàmica de les classes teòriques es desenvoluparà a través de la lliçó magistral, mentre que les sessions pràctiques o les activitats informàtiques es realitzaran mitjançant sessions no presencials o de grups reduïts, segons corresponga.

Assistència a classes:

- L'assistència a les classes presencials és de caràcter obligatori. Cada estudiant té l'obligació d'assistir a les sessions presencials que es programaran al principi del mòdul, i que inclouran docència relacionada amb activitats tant teòriques com pràctiques. Es combinarà les sessions teòriques amb altres de caràcter pràctic, amb la participació de l'alumne/a en la resolució de casos pràctics extrets de la realitat dels serveis sociosanitaris, elaboració i discussió de preguntes i conclusions, exercicis de simulació i role playing, etc. La impartició de les sessions compta amb unes directrius comunes per a tot el professorat, amb la finalitat d'aconseguir continuïtat entre els continguts, coherència interna i lògica argumental
- D'altra banda, cada grup d'estudiants serà responsable de l'elaboració d'un Treball de Mòdul, que haurà d'exposar-se a la resta d'estudiants seguint un calendari que serà notificat amb suficient antelació.



Hores de treball no presencial:

La major part de docència del mòdul es desenvolupa de manera no presencial. En relació a l'elaboració del Treball de Mòdul serà mitjançant l'ús d'eines informàtiques i l'accés a diferents fonts d'informació científica. Per a aquest treball, l'estudiant comptarà amb l'autorització del professor de l'assignatura, que li proporcionarà el material bibliogràfic necessari, i els recursos informàtics de la UVEG.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge comprendrà el seguiment de l'assistència de l'estudiant a les sessions de caràcter obligatori. Les hores de treball no presencial s'avaluaran mitjançant l'anàlisi del treball realitzat, que implica la redacció, exposició i discussió del treball de Mòdul.

La nota final serà el resultat de la mitjana ponderada de la nota obtinguda en la part teòrica (mitjançant una prova objectiva de resposta múltiple, el valor de la qual suposa el 50% de la nota de l'assignatura) i la valoració del Treball de Mòdul (50%). La nota obtinguda en el Treball de Mòdul depèn tant del contingut com de l'exposició oral.

La no presentació del Treball de Mòdul implica la impossibilitat de presentar-se a l'examen de l'assignatura.

El sistema de qualificacions s'expressarà mitjançant qualificació numèrica d'acord amb el que indica la normativa (RD 1125/2003 de 5 setembre) per la qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter oficial i vàlidesa en tot el territori nacional.

L'avaluació i qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el **Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València (ACGUV 108/2017)**.

L'avaluació de l'aprenentatge comprendrà el seguiment de l'assistència de l'estudiant a les sessions de caràcter obligatori, així com la verificació dels coneixements teòrics i pràctics adquirits i la realització de les tasques encomanades. Les hores de treball no presencial s'avaluaran mitjançant l'anàlisi del treball realitzat, la qual cosa implica la redacció, exposició i discussió dels treballs que se sol·liciten en cada assignatura.

L'estudiant té dret a dues convocatòries (Art. 5).



Procediment i criteris d'avaluació (Art. 6): La qualificació de l'assignatura serà el resultat de la mitjana ponderada de la nota obtinguda en la part teòrica (mitjançant una prova objectiva de resposta múltiple, el valor de la qual suposa el 50% de la nota de l'assignatura) i la valoració del Treball de Mòdul (50%). La nota obtinguda en el Treball de Mòdul depèn tant del contingut com de l'exposició oral. La no presentació del Treball de Mòdul implica la impossibilitat de presentar-se a l'examen de l'assignatura.

L'avaluació es realitzarà utilitzant una escala que oscil·la entre 0 i 10 punts. El sistema de qualificacions s'expressarà mitjançant qualificació numèrica d'acord amb el que indica la normativa (RD 1125/2003 de 5 setembre) per la qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter oficial i vàlidesa en tot el territori nacional.

L'ASSISTÈNCIA A CLASSE (80% MÍNIM) ÉS NECESSÀRIA PER A APROVAR.[\[L11\]](#)

Qualificació de No Presentat (Art. 6): En primera convocatòria, si l'estudiant no ha presentat alguna de les proves, la qualificació serà No Presentat (NP).

Quan en segona convocatòria l'estudiant no s'haja presentat a CAP prova, la qualificació serà No Presentat (NP).

En ambdues convocatòries, si hi ha alguna qualificació que no aconsegueix els requisits mínims, es farà constar Suspens i la nota numèrica en base 10 de la qualificació obtinguda en el Treball de finalització de Mòdul.

Desenvolupament de les proves d'avaluació (Art. 11): El professorat podrà requerir a l'inici de les proves que es realitzen en l'aula la identificació dels estudiants mitjançant document oficial amb fotografia. La no acreditació de la identitat podrà ser motiu d'exclusió de la prova. El professorat permetrà l'accés a l'aula durant els primers 15 minuts des de l'hora oficial d'inici de l'examen, excepte si durant aquest temps algun dels estudiants haguera abandonat l'aula. En cas que l'estudiant abandone l'aula després d'haver-se repartit la prova se li sol·licitarà que s'identifique en el moment i se li considerarà presentat en aqueixa convocatòria.

Realització fraudulenta de proves d'avaluació (Art. 13): L'estudiant està obligat a complir durant les proves les normes i els procediments que garantisquen l'autenticitat de l'exercici i la privadesa del mateix. Les conductes o actes que contravinguen aquestes normes podran implicar el lliurament de la prova en el moment en què aquestes es detecten i la seua expulsió de l'aula (Art. 13).

L'estudiant ha d'abstenir-se de la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació i en els treballs que faça (Art. 2).

En qualsevol cas, quan hi haja indicis d'una actuació fraudulenta en una prova o en una part d'aquesta es podrà procedir a qualificar amb un zero la prova d'avaluació (Art. 13).



La còpia o plagi en qualsevol treball d'avaluació d'un estudiant es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència d'iniciar els procediments disciplinaris oportuns.

Sistema i criteris de qualificació (Art. 16): Els resultats corresponents a les diferents activitats d'avaluació així com el resultat final obtingut per l'estudiant en l'assignatura, es qualificarà en una escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal: $0 \leq \text{Suspens} < 5$; $5 \leq \text{Aprovat} < 7$; $7 \leq \text{Notable} < 9$; $9 \leq \text{Excel·lent} \leq 10$.

Menció de Matrícula d'Honor (Art. 17): Menció de matrícula d'honor (Art. 17) pot ser atorgada a l'estudiant que haja obtingut una qualificació igual o superior a 9.0 per estricte ordre de nota en l'acta de qualificació. El nombre de matrícules no pot excedir el 5% dels estudiants matriculats en l'assignatura l'any acadèmic. Aquestes condicions s'aplicaran en cadascun dels grups de l'assignatura.

En cas d'empat en la qualificació total de l'assignatura, s'atorgarà la matrícula d'honor a l'estudiant amb major qualificació en l'apartat de major pes. En cas que els apartats tinguen el mateix pes en la nota final, el coordinador de l'assignatura pot realitzar una prova addicional per a l'obtenció de Menció de Matrícula d'Honor.

Publicació i revisió de qualificacions (Art. 18): El professorat informarà al llarg del curs dels resultats de les proves que contribuïsquen a la qualificació final. El professorat farà pública la proposta de qualificació global de l'assignatura. Juntament amb aquesta qualificació s'ha d'indicar, almenys amb 24 hores d'antelació, el lloc, data i hora en què se celebrarà la revisió de la mateixa. Totes les qualificacions corresponents a les diferents proves que contribuïsquen a la qualificació global es publicaran en l'espai virtual de l'assignatura.

Després de realitzar la revisió davant del professor l'estudiant podrà sol·licitar l'inici d'un procés d'impugnació de la seua qualificació d'acord amb la normativa (Art. 21). La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV de 30 de maig de 2017).

Està Guia Acadèmica (Art. 4) s'ajusta a la Memòria de Verificació del Títol i ha sigut aprovada per la Comissió de Coordinació Acadèmica de Màster (CCA).

REFERÈNCIES

Bàsiques



- CAMISÓN, C. y DALMAU, J. I. 2009. Introducción a los Negocios y su Gestión. Pearson Prentice Hall.
- FERNÁNDEZ-BALLESTEROS, R. 1996. Evaluación de programas: Una guía práctica en ámbitos sociales, educativos y de salud. Ed. Síntesis.
- FERNÁNDEZ, T. y ARES, A. (coords.) 2002. Servicios Sociales: Dirección, Gestión y Planificación. Alianza Editorial.
- ORDÓÑEZ, M. (coord.) 1997. Psicología del Trabajo y Gestión de Recursos Humanos. Gestión 2000. Aedipe.
- ORDÓÑEZ, M. (coord.) 2009. Psicología del Trabajo. Historia y Perspectivas de Futuro. Biblioteca Aedipe de RR.HH. Pearson Prentice Hall (ver sobre todo capítulos 11, 12 y 15).
- PEIRÓ, J.M. 2000. El Modelo Amigo: Marco Contextualizador del Desarrollo y la Gestión de los RRHH en las organizaciones.
http://www.google.com/search?hl=en&q=Peiro+Modelo+AMIGO&rlz=1I7SUNC_es
<http://www.abacolombia.org.co/bv/organizaciones/organ32.pdf>
- QUINTANILLA, I. y BONAVALIA, T. 1993. Dirección Participativa. Ed. Eudema.
- ISO 9000. 2005. Sistemas de Gestión de la Calidad. Fundamentos y Vocabulario. AENOR.
- ISO 9001. 2008. Sistemas de Gestión de la Calidad. Requisitos. AENOR.
- ISO 9004. 2009. Gestión para el Éxito Sostenido de una Organización. Enfoque de Gestión de Calidad. AENOR.

Complementàries

- Páginas webs sobre gestión:
<http://www.aenor.es/>
<http://www.efqm.org>
<http://www.inaceps.es/>
<http://www.losrecursoshumanos.com/>
http://www.12manage.com/i_hr_es.html
<http://www.rrhh-web.com/>
<http://www.uv.es/arevalil/ATDEP/index.htm>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Adenda a la Guía Docente de Gestión de Centros



CODIGO DE LA ASIGNATURA: 42325

NOMBRE DE LA ASIGNATURA: GESTIÓN DE CENTROS

TITULACIÓN: 2071 MASTER UNIVERSITARIO EN ATENCIÓN SOCIO SANITARIA A LA DEPENDENCIA

1. CONTENIDOS

Se mantienen los contenidos inicialmente programados en la guía docente con las adaptaciones de materiales docentes que se señalan en los apartados oportunos.

2. VOLUMEN DE TRABAJO Y PLANIFICACIÓN TEMPORAL DE LA DOCENCIA

Se mantiene el volumen de trabajo, la planificación temporal y la presencialidad de la docencia recogidos en la guía docente, aunque se modifica la presencialidad de algunos apartados, como sigue

- 45 horas de clase de teoría, de las cuales 10 horas serán online, por tanto: el 22,22% aproximado se realizará online, frente al 77,78% que se realizará de forma presencial.
- Los trabajos en grupo (25 horas), las prácticas en el aula (10 horas), los seminarios (10 horas) y las prácticas en el aula de informática (10 horas) se realizarán de forma presencial en el aula.

De esta forma, y en lo que se refiere a la presencialidad, del total de 100 horas que se recogían en la Guía Docente, se mantienen 90 horas, un total del 90% de presencialidad.

3. METODOLOGÍA DOCENTE

Para las sesiones presenciales, se mantienen las metodologías recogidas en la Guía Docente:

- Lección magistral participativa
- Debates y discusiones participativas en el aula.
- Actividades de tipo expositivo: exposiciones teóricas, seminarios, presentación de trabajos.
- Actividades prácticas.
- Aprendizaje colaborativo/trabajo en equipo
- Tutorización individual, grupal y/o virtual.

Para las sesiones a distancia o no presenciales, se incorporará la videoconferencia síncrona, mediante creación de tareas "Videoconferencia" en el aula virtual y ejecución de estas por Blackboard Collaborate u otros instrumentos virtuales facilitados por la Universitat de València el día y a la hora de la clase presencial. En menor medida, se utilizarán presentaciones o transparencias locutadas enlazadas en Aula Virtual, manteniendo siempre la atención síncrona al alumnado. En todo caso la descripción del recurso utilizado en Aula Virtual incluirá la hora de comienzo y finalización y cualquier referencia a los materiales asociados que pueda ser necesaria.



Si es necesario material adicional para estas sesiones se subirá al aula virtual (presentaciones, apuntes u otro tipo de documentos). Se utilizarán los materiales previstos para la docencia presencial en la guía original en su caso adaptados a este formato. Se utilizarán los foros del aula virtual o el correo electrónico para atender las dudas.

Sistema de tutorías. Se mantiene el programa de tutorías virtuales (atención en 48 horas laborables máximo por correo electrónico) a partir de los medios virtuales de los que dispone la Universitat (Aula Virtual, Blackboard Collaborate, Microsoft Teams, o correo electrónico). Adicionalmente, y en el caso de que el profesorado así lo disponga en su horario de tutorías, podrán realizarse también tutorías presenciales.

4. EVALUACIÓN

Se mantiene el sistema de evaluación recogido en la Guía Docente. En cuanto a la asistencia mínima del 80% necesaria para aprobar, esta se calculará sobre las 90 horas presenciales, por lo que será necesario asistir aproximadamente a 72 horas de clase presencial para aprobar.

En caso de que las circunstancias sanitarias no permitan desarrollar la actividad lectiva de forma presencial en ese 80% establecido, este requisito de presencialidad no será necesario para superar el módulo.

5. BIBLIOGRAFÍA

Se mantiene la bibliografía recomendada en la Guía Docente. Para la parte de docencia virtual se facilitarán en su caso los apuntes, presentaciones u otros documentos que se estime que se subirán al aula virtual.

Como recursos docentes adicionales se podrán enlazar al Aula Virtual los materiales que resulte oportuno para aclarar dudas o complementar la docencia virtual como transparencias locutadas, videos, o podcasts.